

עליית שאול

עמיחי שהם

"בסך הכל רציתי לחזור הביתה בשלום", כך כנראה הסביר שאול לאביו כאשר חזר הביתה משוח למלך ישראל. שאול, שיצא מביתו לחפש את אתונות אביו, מצא עצמו נמשח למלך ומצטרף לחבורת נביאים. כנראה שלא רק שאול הופתע מכך, אלא גם זקני ישראל שציפו משמואל לבחור למלך את אחד מנסיכי השבטים הגדולים: "ויאמר העם איש אל רעהו: מה זה היה לבן קיש, הגם שאול בנביאים?" (י', יא)

שאול עצמו מעיר: "הלוא בן ימיני אנכי מקטני שבטי ישראל ומשפחתי הצעירה מכל משפחות שבטי בנימין" (ט', כא). ואכן, בחירתו של שאול מפתיעה במיוחד כאשר אנו נזכרים בסוף ספר שופטים, שם מתואר כיצד החרמו שבטי ישראל את שבט בנימין - שהפך לקטן והדחוי שבשבטים.

נראה כי הקב"ה מנסה להקים מלוכה מסוג חדש - לא עוד דמות פוליטית, בעלת יצרי שלטון מפותחים ואגו מנופח, אלא דווקא דמות צנועה הנחבאת אל הכלים (י', כב). אמנם שאול איש אציל - אך הוא צנוע וביישן. לא אחד שמסתובב במסדרונות הארמון, אלא אחד שמחפש אתונות ורגיש לדאגת אביו.

שאול מקבל משמואל שלושה אותות לאישור מהלך המלכתו: פגישת אנשים שמצאו את האתונות, פגישת אנשים המקריבים קרבן, ופגישת חבר נביאים והתנבאות עמם. בכך נקשר שאול למנהיגי ישראל הגדולים - משה וגדעון, שאף הם קיבלו שלושה אותות כשנשלחו מאת ה' להנהיג את ישראל.

ואכן, הקבלות רבות קיימות בין שאול לגדעון: שניהם עסקו בעניינים יומיומיים בזמן שעם ישראל היה שרוי במצוקה קשה - גדעון חובט חיטים ושואל מחפש אתונות; שניהם זכו לתהליך הכשרה לקראת תפקיד ההנהגה; לשניהם נעשו שלושה אותות; ושניהם זכו לנבואה (שאול) או לדיבור ישיר עם ה' (גדעון).

מתוך השוואה זו, נראה שהקב"ה מבקש לבחור למלך את בן דמותו של גדעון - מי שאינו חפץ למלוך ומתמסר לשליחותו לדבר ה'. כנראה שרק כך ניתן יהיה להתגבר על הסכנות הגדולות הרובצות לפתחה של המלוכה.